Psikolojinin Temel Süreçleri - 1

1. İnsan biyo-psiko-sosyal bir varlık olarak tanımlanırken; bu tanımda davranışlarının karmaşıklığı vurgulanmak istenmektedir. Genel anlamda bir davranışı etkileyen pek çok süreçten hangisinin dominant nitelikte olduğunu kestirmek zordur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin nedeni diğerlerine göre daha karmaşıktır?

A) Futbol maçındaki seyircinin gole sevinmesi
B) Bir öğrencinin sınıfta aniden gülmeye başlaması
C) Otobüs durağında bekleyenlerin, sıraya girmesi
D) Rüzgarın etkisi ile kişinin gözlerini kapaması
E) Annesinden azar işiten çocuğun, kardeşine kızması

2. Davranış organizmanın, iç ve dış etkilere karşı gösterdiği tepkidir. Davranışı hareketten ayıran temel faktör, belli bir etkiye karşı "bilinçli tepki" olma özelliğidir. Bilinçli davranış esas itibariyle iradeli, bir nedene dayalı ve bir amaca dönüktür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilinçli davranıştan çok, harekete örnek olarak gösterilir?

A) Eli sobadan yanan öğrencinin, acil servise gitmesi
B) Dersine iyi çalışan öğrencinin, sınav öncesi dua etmesi
C) Kariyer planlaması yapan birinin, yabancı dil öğrenmesi
D) Araba kullanan kişinin, aynı anda navigasyonu takip etmesi
E) Başka şeyler düşünen kişinin, kapı zili çalınca irkilmesi

3. "Beyinde bulunan limbik sistem; duygusal davranışlarımızın, dikkatin, öğrenme ve belleğin denetlendiği karmaşık bir bölümdür. Bu karmaşık yapının, hayatımızdaki pek çok fonksiyonunun biz fark etmeden gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz. Limbik sistemde, pek çok faaliyet gerçekleşirken; gülümsüyor veya kızıyor oluşumuz gibi..."

Bu görüşe sahip bir psikoloğun aşağıdaki yargılardan hangisini savunması beklenir?

A) Davranış karmaşık bir süreç olsa da anlaşılması kolaydır.
B) Beyin temelli öğrenme ile bilginin kalıcılığı arttırılabilir.
C) Davranış, beyinde sadece limbik sistem tarafından gerçekleştirilmektedir.
D) Çevresel faktörlerin davranışa etkisi fizyolojik süreçten daha azdır.
E) Limbik sistem, beyinde pek çok fonksiyonu kontrol eder.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

4. Genetik kopyalama yoluyla, bir insanın fiziksel yönden bir benzeri üretilebilir. Ancak birbirinin kopyası olan bireylerin aynı kişiliğe ve tutumlara sahip olduğu düşünülemez. Farklı ortamlarda büyüyen her iki cinsten tek yumurta ikizleri üzerine yapılan çalışmalar, ikiz bireyler arasında kişilik, tutum, ilgi ve eğilimler bakımından önemli farklar olduğunu göstermiştir.

Bu parçada insan davranışları üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu vurgulanmaktadır?

A) Çevre
B) Cinsiyet
C) Kalıtım
D) Zekâ
E) Yaş

5. İlkokul 3'te aynı sınıfta okuyan, tek yumurta ikizlerinden her ikisinin de ders başarısının bu sınıf düzeyine kadar aynı olduğu görülmüştür. Ancak 3. sınıfın II. döneminde ikizlerden birinin ders başarısında düşüş gözlenmiştir.

Bu durumu araştıran bir gelişim psikoloğu için, aşağıdakilerden hangisinin diğerlerine göre farklı bir nedene dayandığı söylenebilir?

A) Görme duyumunda azalma
B) Arkadaşları tarafından dışlanma
C) Uzun süren uyku düzeni bozukluğu
D) Kulakta oluşan bir algılama problemi
E) Beslenme alışkanlığında yaşanan ani değişim

6. Beyin hasarları oluşan bölgelere göre, organizmanın davranışlarında fiziksel ve zihinsel değişiklikler ortaya çıkmaktadır. Frontal (ön) ve temporal (yan) loblar, özellikle konuşma ve dil becerileri üzerinde etkilidir. Beynin bu bölümleri üzerinde travma oluştuğunda; iletişim güçlüğü, ses bozuklukları, yutma güçlüğü, yürüme, denge, koordinasyon, koku alma, bellek ve bilişsel becerilerde yetersizlik görülmektedir.

Parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Frontal (ön) bölgenin temel fonksiyonu görmenin sağlanmasıdır.
B) Kulak cihazı takılarak, organizmanın duyum problemi giderilebilir.
C) Beyin hasarları oluşan bölgeye göre, farklı rahatsızlıklar gelişebilir.
D) Psikolojik travma ile oluşan konuşma bozuklukları, terapilerle düzeltilebilir.
E) Kaza sonrası oluşan travmalar organizmanın psikolojisini etkileyebilir.

Psikolojinin Temel Süreçleri - 1

7. Duyduğumuz bir ses, gördüğümüz bir ışık, aldığımız bir tat aslında bizi davranışa iten temel birer uyarıcıdır. İçsel ve dışsal uyarıcılar, davranışın ortaya çıkmasının biricik sağlayıcılarıdır.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi, diğerlerinden farklı bir uyarıcıdan kaynaklanmaktadır?

A) Şiddetli ses ve irkilme
B) Aniden soğuk bir ortama girince titreme
C) Açlık hissi ve yemek yeme
D) Diz kapağına vurulunca ayağın hareketi
E) Kuvvetli ışık sebebiyle göz bebeğinin küçülmesi

8. Maymunlar üzerinde yapılan bir araştırmada yeni doğan maymunları önce annelerinden, sonra diğer maymunlardan ayırmışlar; verecekleri tepkileri ölçmek üzere maymunlara fotoğraflar göstermişler. Yeni doğan maymunlar, ilk zamanlarda sadece maymun fotoğrafına ilgi göstermiştir. Maymunların 3 yaşına geldiklerinde, maymun resimlerine karşı farklı tepkiler gösterdikleri görülmüştür.

Parçadan çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davranışın şekli zamanla değişebilmektedir.
B) Kalıtımın davranış üzerinde kalıcı etkisi vardır.
C) Eğitimle bir uyarıcıya verilen tepki değiştirilebilir.
D) Çevresel faktörler davranışta temel belirleyicidir.
E) Aynı tür organizmalar, aynı anda farklı tepkiler verebilir.

9. Gelişimi tek boyutlu bir süreç olarak düşünmemek gerekir. Tek tip ve indirgeyici bakış açısı bizi daima yanıltır. İnsan biyo-psiko-sosyal varlık olarak tanımlanırken, gelişimin bütünsel bir süreç olduğu unutulmamalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bireyin gelişimine katkı sağlayacak bir durum <u>değildir</u>?

A) Zararlı alışkanlıklardan uzak durmak
B) Arkadaşlık ilişkilerine her daim önem vermek
C) Sağlıklı beslenme düzenini oluşturmak
D) Sportif etkinlikleri her yaşta arttırarak sürdürmek
E) İçinde bulunduğumuz doğayla uyumlu yaşamak

10. "Yaş otuz beş yolun yarısı eder." diyordu Cahit Sıtkı Tarancı… Şiiri ne zaman okusam: "Neden böyle düşman görünürsünüz, yıllar yılı dost bildiğim aynalar?" dizeleri beni etkiler. Bu dizelerle çocukluğum ve gençlik yıllarım aklıma gelir. Fakat dün güzeldi ama artık dünde kaldı, bu güne şükür demek ve yarına da bakmak gerekir."

Yazarın düşüncelerini gelişim psikolojisi bağlamında değerlendirdiğimizde parçayı en çok destekleyen ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelişim dönemlerinden en zor olanı yaşlılık dönemidir.
B) Geçmişi anlamadan, bugünü anlamamız imkânsızdır.
C) Geçmiş yaşandığından dolayı, artık geleceği düşünmek gerekir.
D) Gelişim süreklidir ve belli aşamalardan geçerek gerçekleşir.
E) Gelişimde kritik dönemler vardır.

11. Piaget bilişsel gelişim kuramında; zekâyı, çevreye uyum yeteneği veya bir soruna çözüm üretmek olarak tanımlamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Piaget'in zihinsel gelişim ilkeleri ile ilgili doğru bir ifadedir?

A) Zekânın belirleyicisi tümüyle genlerdir.
B) Zihinsel gelişim fiziksel gelişime paralel ilerler.
C) Zihinsel gelişime çevresel koşulların etkisi vardır.
D) Zihinsel gelişim üzerinde anne zekâsının etkisi vardır.
E) Zihinsel gelişim fiziksel problemlerden olumsuz etkilenir.

12. Bireyin yaşamının tamamı düşünüldüğünde fiziksel gelişiminin en hızlı olduğu dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ergenlik dönemi
B) Doğum öncesi dönem
C) Yetişkinlik dönemi
D) I. Çocukluk dönemi
E) II. Çocukluk dönemi

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.